

מחילה ע"ז שהעליב אותו (ראה כמה גדלותו ומוראו של מו"ר, נכדו שמגדלו ומחנכו והדיבורים היו לחנוך מ"מ חשש מו"ר שמא נפגע וביקש את סליחתו).

בענין בקשת מחילה מילד

לב. ספר לי הגרמ"ד (שליט"א) זצ"ל בנו הקטן כשהי' לפני בר מצוה התפלל בימים הנוראים במחזור גדול (שנדמה לגמרא), הילד עמד בתפלה בסמוך למקום מו"ר בכולל חזו"א, מו"ר לקח את המחזור הגדול מהילד בחשבו שזה גמרא משום שזה לא דרך ללמוד באמצע התפלה, אח"כ ראה מו"ר שזה מחזור ואמר מו"ר להגרמ"ד אבי הילד שרוצה לבקש מחילה מהילד אבל היות והוא קטן ולא בר מחילה א"כ יחכה לבר מצוה, כשהגרמ"ד בא להזמין את מו"ר לבר מצוה של הילד ביקש מו"ר מחילה מהילד והוסיף מו"ר שבאמת הי' צריך ללכת לבר מצוה רק אין לו כח וביקש מהילד מחילה.

ההסבר של חלומות שוא ידברו

לג. ספר לי הגרמ"ק שליט"א אחד מהמתפללים בביהמ"ד של מרן החזו"א זצוק"ל חלם שאחיו באמריקה נפטר ולא התיחס לחלום כעבור זמן קבל מכתב מאמריקה שאחיו נפטר באותו הלילה שחלם, ובא ושאל את מו"ר זצוק"ל מה שנאמר חלומות שוא ידברון והנה חלומו הי' אמת, והסביר לו מו"ר כשאומרים שפלוגי שקרן ואינו נאמן אין הכוונה שלא אומר אמת לעולם אלא שא"א לסמוך עליו משום שהוא משקר ואיני יודע מתי אומר אמת אבל אומר ג"כ אמת, ה"ה כאן בחלום יש חלומות שהם אמיתיים אלא ברובם שוא ידברו, לכן נקראים חלומות מדברים שוא אף שביניהם חלומות אמת כמו שמשקר נקרא שקרן אף שלפעמים אומר אמת.

מלחמת תשכ"ז

לד. אור לט"ו אייר תשכ"ז, המצב בארצנו מסוכן ומתוח המצרים סגרו את מיצרי טירן את הגישה לנמל אילת, וגיוס האנשים במלואו, הייתי אצל מו"ר (שליט"א) זצוק"ל הוא נראה רגוע אמר לי שכל זה לשבור גאותם של ראשי המדינה המדברים תמיד על כחם ועוצם ידם, וגאותם כבר נשברה, בנוגע למצב אמר מו"ר שזה עקבתא דמשיחא ויכול להמשך שנה ויותר אבל אין לדאוג כי קרבנות יהיו רק מעט כי הצרות של חבלי משיח כבר עברנו ורק נרגיש דוחק באוכל והקב"ה יתן לכל אחד מה שמגיע לו ולא צריך לדאוג, ואמר לי בנוגע לבני חו"ל העוזבים את הארץ באו לשאלו וענה שאינו יודע ואמר לי שלא רצה להגיד שיסעו לחו"ל כי יפרסמו הפסק בשמו ותהי' בריחה מהארץ ולהגיד שישארו אינו רוצה כי איך יקח על עצמו דבר של פקו"נ,

ואמר לי שיש כאלה שתשובתו שאינו יודע ג"כ הי' פסק אצלהם והבינו לפי"ז שיסעו והוסיף לי שאם אחד יר"ש באמת ולומד תורה ומתכוין לש"ש מובטח לו גם אם ישאר בארץ שלא יאונה לו כל רע, וכעס מאד מו"ר (שליט"א) זצוק"ל על אלה מהרבנים שרוצים לקחת בעת חרום זו בחורי ישיבה שיעזרו בעיר בתור הג"א וכדומה, ואמר שרוצים אלה להשתיק את המעט תורה שאצלנו שבזכות זה אנו קיימים.

נסי המלחמה עם הערבים תשכ"ז

לה. מו"ר (שליט"א) זצוק"ל אמר לי שהנסים שהיו לנו במלחמה זו עם הערבים בחדשים אייר סיון תשכ"ז זה לא בזכויותינו שהם מעטים רק היות והערבים הכריזו ברדיו שלהם בשחוק שאנחנו נלך למשה רבנו להתפלל שננצח וכן מצאו בפקודות שלהם שאם יכבשו אותנו שיעשו בנו ובטפנו טבח אכזרי ובגלל הכרזות כאלה ופקודותיהם האכזריות הקב"ה עזר לנו והצילנו מידם וכמו שאנו מוצאים בגלית שדוד יכל לו בגלל שקלל מערכות א-ל-קים.

אסור לדאוג בהוה"מ

לז. חוה"מ פסח תשל"ד, ספרתי למו"ר (שליט"א) זצוק"ל שהגאון הגר"א שך שליט"א מודאג מזה שהממשלה התפטרה הוא חושש שהממשלה שתעלה תקח בנות לשרות לאומי ובחורי ישיבה לצבא (ועוד אמר לי הגר"א שך שדיין (שר הבטחון) הי' לו יחס לענינים הנ"ל והתחשב), מו"ר אמר לי ע"ז אביטער צייט (ובלשה"ק עת מרה) וחזר ע"ז וצריך להתפלל ולהגיד תהילים, ספרתי למו"ר שהגאון הרב שך (בהיותו בבית) ספר לי בהיותו לבקור אצל מרן החפץ חיים זצוק"ל בראדין ספר לו הראש ישיבה בראדין הגאון פיבלזון זצ"ל שהקדוש החפץ חיים כנס בהוש"ר את הנהלת ישיבתו ואמר להם הקב"ה רחום וחנון כתוב בקהלת "והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ" ואומרת הגמ' בשבת דקנ"א ע"ב אלו ימות המשיח שאין בהם לא זכות ולא חובה ע"כ בגמ' ולכן מעכב הרבש"ע את ביאת המשיח כדי שהיהודים יצברו מצות, ואמר מרן הח"ח שהנהלה תחליט שמוחלים טובתו של הקב"ה ושיבא משיח במהרה, מו"ר נ"ע לא התרגש מהספור רק אמר בנחת אנחנו דור יתום אין לנו גדולים כאלה כמו החפץ חיים וכדומה ולבסוף אמר לי מו"ר על כל הנ"ל שהגר"א שך מודאג מאד מנפילת הממשלה שאסור לדאוג במועד.

גם אתה שמח בנפילתו של ניקולאי

לז. ספרתי למו"ר (שליט"א) זצוק"ל שהגאון הרב שך שליט"א ספר לי ששמע מת"ח במינסק בעת שהקיסר הרוסי הצאר ניקולאי נפל וכולם שמחו אמר הגאון ר'

ברוך בער ליבוביץ זצ"ל (ראש ישיבת קמניץ) לת"ח זה גם אתה שמח על כך (בלשון בתמי). (הגאון הקדוש חזה מה שעלה עם מליוני יהודי רוס' שבימי הצאר למרות גזירותיו קיימו תורה ומצוות, ולאחר נפילתו באו הבולשביקים והקומוניסטים שאסרו וענשו על למוד התורה וקיום המצוות, היהודים שם שכחו את התורה ורובם במשך עשרות השנים עד היום נטמעו בין הגויים והתחתנו עמהם ונאבדו לאבינו שבשמים, וזה ששאל הגאון הקדוש ר' ברוך בער נ"ע את הת"ח כשראה שהוא שמח בנפילת ניקולאי גם אתה שמח).

להזהר שלא להיות רודף

לת. אמר לי מו"ר (שליט"א) זצוק"ל כמה פעמים אלה שרשומים בישיבות כדי להיות פטור מהצבא והם עובדים, הם רודפים גמורים וחזר ע"ז מו"ר כמה פעמים ואמר כי הם גורמים שאם יתפסום שיגייסו בחורים שיושבים ולומדים.

שערות לבנות קובעות את הזקנה

לט. כסלו תשל"ו, אמר לי מו"ר (שליט"א) זצוק"ל אתה כבר זקן כי שערותיך לבנות, אמרתי למו"ר הלא בשנים איני זקן עדיין, אמר לי מו"ר אין זה תלוי בשנים אלא העיקר מאחר ששערותיך לבנות א"כ הנך זקן, אמר לי את זה בנוגע למיחושים שונים בגופי שהזקנים סובלים מכך. (א"ה, נראה המקור של מו"ר זצוק"ל מגמ' תענית ד"ה ע"ב כתוב שם, והי כאשר זקן שמואל ומי סיב שמואל כולי האי והא בר נ"ב (חמשים ושתיים שנה) הוה וכו' אמר ר' יוחנן זקנה קפצה עליו פרש"י "הלבין שערו" עכ"ל).

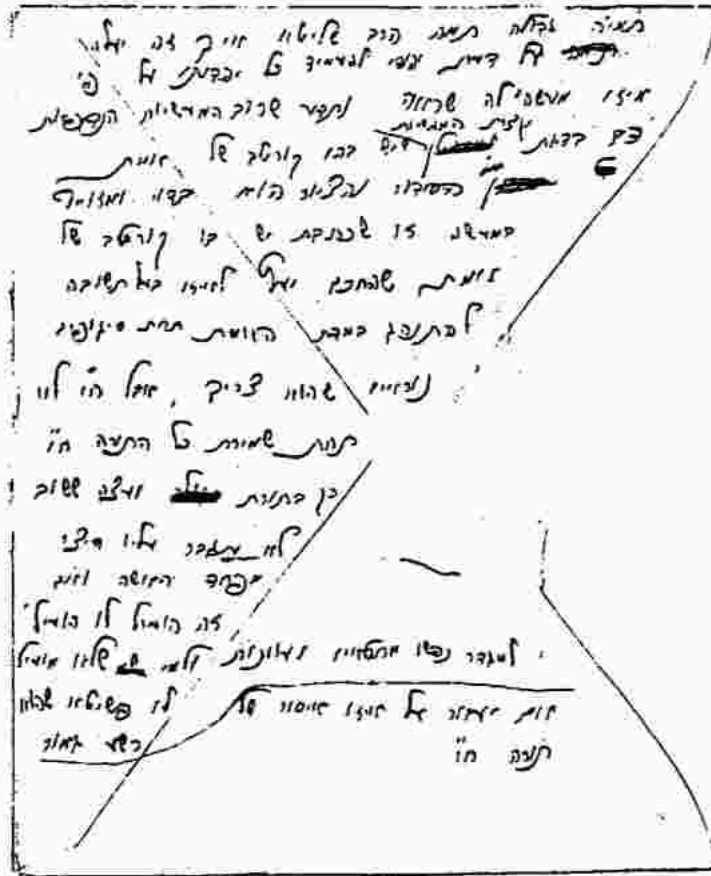
רוב המעשיות הנדפסות הן בדיות

מ. השורות שלמטה הן מכתב כ"ק של מו"ר זצוק"ל שהכתיב לאחד מבני ביתו שישב לשואל אחד, מו"ר כתב ע"ג המעטפה של השואל מתוכן הדברים מובן הנדון. תשובת מו"ר:

תמי' גדולה תמה הרב שליט"א, איך זה יעלה על דעת יהודי להעמיד כל יהדותו על פי איזו מעשה'לה שראה ותדע שרוב המעשיות הנדפסות הם בדיות וקצת המעשיות שיש בהן קורטוב של אמת מ"מ הסידור והציור הוא בדוי ומזוייף. במעשיה זו שכתבת יש בו קורטוב של אמת שהחכם יעץ לאיזו בעל תשובה להתנהג במדת האמת תחת סיגופים נוראיים שהוא צריך, אבל ח"ו לא תחת שמירת כל התורה ח"ו רק בתורת ועצה ששוב לא יתגבר עליו היצר מפחד הכושה ואם זה הועיל לו הועיל

למגדר נפשו מחטאים ועוונות ולמי שלא מועיל לו פשיטא שהוא פשע חמור אם יעבור על איזו איסור של תורה ח"ו.

(א"ה, עי' בקריינא דאגרתא עמ' י"ט מכתב י"ג דומה לנ"ל עם שינויים).
להלן הצלום של כ"ק של מו"ר מהמכתב דלעיל.

לכל אחד יש דרך שלו

מא. אדר תשל"ג, דברתי עם מו"ר (שליט"א) זצוק"ל אודות נסיעתו של חסיד ברסלב אחד (שמו"ר מכירו) לאמריקה כדי שיוכל לנסוע משם לרוסי' לאומן לציון של ר"נ זצ"ל אמרתי למו"ר שאדם מבזבז חדשים וכסף כדי לבקר שם ובמיוחד שכבר הי' פעם ברוסי' ולא הרשו לו לנסוע לציון וחזר ועוד פעם נוסע וענה לי מו"ר שלכל אחד יש דרך שלו. (ולא דבר מו"ר בכטול על זה).

תקון תשובה ממו"ר

מב. מנ"א תשל"ב, בא אלי בחור מבוגר ובקשני שאלך עמו למו"ר (שליט"א) זצוק"ל, (כי חשש שמו"ר ידחנו, מו"ר קבלו) הבחור עבר רח"ל על עריות וכן על חטאת נעורים מילדותו עקב סבל רב מילדותו שסבל כנראה מרגשי נחיתות וכן הי' זמן רב

בטפול רופאים כי יש ספק אם ראוי להוליד והלך לרואה כף יד המזל והלה אמר לו שחיינו יהיו קצרים ומקלקלים לו שדוכים, העיקר שהוא מלא סבל ויסורי חרטה וכתב למו"ר את כל הנ"ל וביקש ממו"ר תיקון כרת.

אמר לו מו"ר העיקר היום יגיעה בתורה כמה שיכול ולחזור הרבה פעמים גם אם אין חשק לזה, וחזרה כזו נחשבת ליגיעה ועמלות בתורה ואמר הבחור למו"ר שכבר הרבה זמן לא למד ולא רגיל יותר ללמוד וכמה ילמד ואמר לו מו"ר כמה שאתה יכול תלמד ושאלו הבחור האם ע"י כך יכופר עון הכרת ואם אין צריך סגופים אחרים וענה לו מו"ר העיקר היום היגיעה בעסק התורה ובזה יכופר וסגופים לא שייך היום שהגופים חלשים וכ"כ במעשה רב, והוסיף מו"ר ברכה שחטאו יתוקן. ואמר לו מו"ר שיראה להשיג שדוך ובינתיים שיעסוק בתורה כפי יכולתו, ושאלו מו"ר מאין מתפרנס כי עזב את הישיבה וענה שאחרי החתונה יעבוד ועתה נוסע כל יום לאכול בבית הוריו. בלכתו נתן את ידו למו"ר וברכו מו"ר שחטאו יתוקן ויזכה לתשובה שלימה. (עי' ארחות רבנו ח"ד עמ' קע"ב אות ע"ב דכ"ה דעת מרן החזו"א זצוק"ל).

עוד חזינן מעובדא זו למרות שכתב למו"ר שיש ספק אם ראוי להוליד לא אמר לו מו"ר כלום אודות חשש זה בנוגע לשדוך שאמר לו להשיג. וספר לי הבחור הנ"ל שלפני כמה שנים בא לשאול את מו"ר אם לגלות למוצעת שיש ספק אם ראוי להוליד ואמר לו מו"ר אם ישאלוך בנוגע לבריאותך תספר אבל אם לא שואלים אותך אל תספר, מו"ר לא הכירו הפעם ולא עורר לו כלל בנוגע לחשש זה.

מה לבחורים להתערב במחלוקת בישיבה

מג. תשל"ו, מו"ר (שליט"א) זצוק"ל ספר לי שהי' באחת הישיבות כדי להסדיר שם את המחלוקת ואמר לי שמאחד הצדדים זה ויתור גדול ועוד אמר לי כששומעים את טענות שני הצדדים רואים שהענין שונה ממה שחשבו קודם בעת ששמעו רק צד אחד ואמר מו"ר יש להם טענות קשות והמחלוקת קשה אבל מה שלא יעשה השכל יעשה הזמן ובינתיים שככה המחלוקת ומסתבר שכעבור שנה לא תתלקח עוד פעם אש המחלוקת, ועוד אמר לי מו"ר מה לבחורים להתערב במחלוקת זה מתעבר על ריב לא לו, כי הם רק במעבר בישיבה כמה שנים ועוזבים.

להיות זהיר במלה

מד. ספר לי מו"ר (שליט"א) זצוק"ל בעת שאדמו"ר מפורסם הגיע לארץ באו לשאלו אם לברך עליו ברוך שחלק וכו' וסירב לענות ולחצו עליו וענה להם א"כ תברכו בלי שם ומלכות ויצאו ופרסמו בשמו של מו"ר שאמר לברך על

האדמו"ר והביאו רא"י עי"כ שמחזיקו לגדול הדור ולעומת זאת חסידי אותו האדמו"ר כעסו על זה שאמר לברך בלי שם ומלכות, ואמר לי שמספר לי עד כמה שצריכים להיות זהירים במלה.

וכן ספר מו"ר מהגאון מכריסק זצ"ל עד כמה שצריכים להיות זהירים במלה בעת הצהרת בלפור באו לשאלו אם לומר הלל וסירב לענות ולחצו עליו וענה להם מה השאלה על הלל דאת זה ודאי לא צריכים לומר בשביל כך רק א"כ לומר אז הי אפשר לדון אם לומר שהחיינו ויצאו ופרסמו בשמו שהורה לומר שהחיינו.

הזהר מדבר שקר גם לצורך חולה

מה. פעם נסעתי לביה"ח לטפל עם הרופא בענין חולה ואמר לי מו"ר (שליט"א) זצוק"ל תציג את עצמך בתור כך וכך אמרתי למו"ר שהצגתי את עצמי כרב מב"ב חזר מו"ר על זה "רב מב"ב" וחשב ואמר טוב, טוב עשית ומתוך דברי מו"ר ראיתי שהתעורר אצל מו"ר בעי"אם אפשר להציג בתור כך והבנתי ממו"ר שחשוב שלא הצגתי שאני רב של ב"ב רק רב מב"ב א"כ זה טוב והסכים לזה מו"ר זיעוכ"י.

כיצד להתקלח במים קרים בחום

מו. בסוף חודש תמוז תשל"ג באתי למו"ר שליט"א והי' חם מאד ואמר לי שאתמול הי' פעמיים במקוה הקרה (שבביתו) כדי להצטנן והוסיף מו"ר שהי' טובל יותר מפעמים ביום רק קשה לו להתפשט ולהתלבש ויש לו גם מקלחת ולפעמים גם עושה מקלחת רק הטבילה במקוה יותר טוב בשביל החום והזיעה ואמר לי מו"ר העיקר צריכים להתקלח בשעה שלש אחר הצהרים שאז הגוף מלא זיעה כי מה שרוחצים בבקר אח"כ מתמלאים עוד פעם זיעה עוד אמר לי שהעיקר צריך לרחוץ הגב במים קרים וזה מועיל לקרר את הגוף.

מו"ר בא בלי גרביים כדי שלא להטריח

מוז. בקיץ תשל"ג ראיתי שמו"ר (שליט"א) זצוק"ל מסתובב בלי גרבים בביתו וכן הלך לביהכ"נ רק בנעלים בלי גרבים ובביהכ"נ ישב ולמד והוריד נעליו, ואמרה לי בתו של מו"ר שקשה למו"ר להתכופף ולגרוב גרביים והנהגתו בקודש שלא רוצה להטריח אחרים אפי' ילדיו שיגרבו לו ולכך הולך לביהכ"נ בלי גרבים. (כתבתי זה

כדי שלא יהא תמוה בעיני האנשים שראו את מו"ר בא לביהכ"נ בלי גרבים).

הסבא מנוברדוק מגרש את חתנו מביהמ"ד

מח. ספר מו"ר (שליט"א) זצוק"ל שהסבא מנוברדוק ר' יוזל זצ"ל רץ אחר חתנו ר' אלטר זצ"ל עם נעלו בידו בביהמ"ד וגרשו משם בגלל שר' אלטר התנגד לשטת המוסר ולסדרי המוסר, והוסיף מו"ר שר' יוזל רצה להראות לכל שלא מתחשב גם עם חתנו.

חודש השון

מט. ראיתי מו"ר (שליט"א) זצוק"ל כשכותב מכתב כותב בתאריך "חשוון" ולא "מרחשון" כפי שמכונה החודש (עי' ר"ה ד"ז ע"א).
וכן בכתובה של נכדתו, מו"ר זצוק"ל הי' מסדר חו"ק והכתיב לנכדו את מילוי הכתובה מילה במילה וכתוב בה "חשוון" ולא "מרחשון".

ספר החסידים

ג. ספר לי הרב מ"ב שליט"א ששאל את זקנו מו"ר זצוק"ל על ציון של ספר החסידים שמובא בספר "חיי עולם" ולא מצאו ואמר לו מו"ר שמתכוין לספר החסידים ההוא (של מקיצי נרדמים).

מו"ר מזהיר בענין בטיחות בנהיגה במכונית

גא. כשנסענו במכונית פרטית מו"ר (שליט"א) זצוק"ל ובנו הגרח"ק שליט"א ואני לנחם מישהו, ישבו מו"ר ובנו במושב האחורי ובקדימה ישב הנהג וחבירו ואני התיישבתי ע"י הנהג שאמר שמותר לשבת שלשה בקדימה אעפ"כ אמר לי מו"ר שאשב על הספסל האחורי יחד אתם אף שהי' צפוף ואמר מו"ר שהצפיפות אצל הנהג תפריע לו בנהיגה, עצרנו את המכונית ועברתי לספסל האחורי.

מרן החזו"א משתדל שאהי' רב

גב. תשי"ג, רבנו הגדול מרן החזו"א זצוק"ל רצה שאני אהי' רב בשכון אחיעזר בבני ברק זה הי' בזמנו השכון הממשלתי של עולים חרדים הראשון והיחיד בב"ב,

והי' הרכוז הגדול ביותר של עולים חרדים, טפלו בו עסקני פא"י ומנהלו הי' ר' ראובן אהרונוביץ ז"ל מפא"י שהי' אז ראש עיריית ב"ב (עי' עוד פרטים בארחות רבנו ח"א עמ' שפ"ו אות כ"ט). רבנו הקדוש נ"ע השתדל וטפל אישית בענין זה, אביא להלן כמה פרטים מטפולו האישי ומסירותו הנפלאה של רבנו.

גרתי בדירה שכורה ולא הי' לי כל אמצעים לקנות דירה מרן נ"ע ידע בדיוק את מצבי, מרן קרא לביתו (מבלי שידעתי) את ר"ר אהרונוביץ וביקש ממנו שימכור לי דירת עולה בשכון אחיעזר, כשאהרונוביץ כבר הי' אצל מרן שלח מרן לקרא לי מבית מדרשו בביתו שבו ישבתי ולמדתי ושאלני אם אני מסכים שמרן ידבר עם אהרונוביץ שימכור לי דירה, אמרתי מה הרבי צריך לשאול אותי הלא הרבי יודע שהכל אני עושה רק על פי קדשו ומה שיאמר לי אני עושה מרן חייך, מרן דבר עם אהרונוביץ ואח"כ אהרונוביץ דבר אתי ורשם אותי לדירת עולה שהכילה שני חדרים יותר לא בקשתי כי גם לדירה כזו לא הי' לי כסף (הפרעון הי' בתשלומים), כשמרן שמע ממני שנרשמתי לדירה בת שני חדרים אמר לי מרן רב צריך שתי דירות דהיינו ארבע חדרים חדר בשבילך ולקבלת קהל, לך לאהרונוביץ והרשם לשתי דירות צמודות אמרתי למרן אין לי כסף גם בשביל דירה אחת (מרן ידע מזה) אמר לי לך והרשם הקב"ה יעזור, נרשמתי כצויו של מרן ונתתי דמי קדימה.

כשנרשמתי לדירות כבר היו בשלבי בנייתן, מרן הי' מדי פעם מתענין אצלי על התקדמות הדירות, הוי עובדא אחר שיצקו את גג הדירות נפלו חתיכות מלט גדולות מהתקרה לדירות, הזמנתי את המהנדס שבדק והתברר שהקבלן הכניס ביציקה פחות מלט ויותר חול חששתי שגג כזה עלול ח"ו להתמוטט ורציתי להתחרט מהדירות ספרתי על כך למרן זצוק"ל אמר לי אין לך לדאוג מכך זה יעמוד מאה שנה (כך נדמה לי אמר "מאה שנה" ואולי "הרבה שנים"), במרחשון תשי"ד עלה מרן זצוק"ל למרום, אני לא נהייתי רב בשכון אחיעזר והחזרתי להם את הדירות באמצע בנייתן. מהנהגותיו של מרן החזו"א זצוק"ל לא לקרא לאסיפות ולא להזמין אנשים לענינים צבוריים ויודעני פעם הזמינו עסקנים אסיפה של עסקנים בענין הצלת ילדים לבית מדרשו של מרן וזה הי' נראה כאילו מרן הזמין וצוה מרן לנעול את בית המדרש לאותו זמן, מרן הקפיד שלא יראה כאילו הוא קורא לאנשים ומזמינם.

אביא כאן בענין הרבנות שלי באחיעזר, מרן שלח מישהו לעסקנים שפעלו להבחרי בעצת מרן ושהם יזמינו את התושבים מאחיעזר לאסיפה בבית מדרשו של מרן וידברו שיבחרו אותי לרב ויראה שזה בהשראת מרן החזו"א נ"ע היות וזה בבית מדרשו (כמובן מרן לא השתתף), וכך התקיימה אסיפה של בעלי בתים משכונת אחיעזר בבית מדרשו של מרן למען הבחרי לרב.

אביא כאן עוד השתדלות מענינת ופלאית של מרן בענין הנ"ל ספר לי זה המשמש בקודש הרה"ח ר' דוד פרנקל (שיחי' לאוי"ט) ז"ל, בימים ההם שתושבי אחיעזר דנו בבחירת רב לילה אחד סמוך לחצות קרא מרן לר' דוד ומלא לו כוס יין (מהיין המיוחד למרן בלי סוכר מא.מ. שור ירושלים, מרן סבל מסכרת) ואמר לו שתה, כשגמר, מרן מזג לו עוד כוס ואמר לו שתה ואחר ששתה שאלהו מרן אם הוא כבר שכור אמר לו מרן א"כ לך לשכונת אחיעזר ודפוק בחלונות וצעק ר' אברהם הורביץ צריך להיות כאן רב ותעורר מהומה ועי"כ יתעוררו והענין יתקדם.

עוד פעולה, מרן שלח להביא מגיסו הג"ר נחום מאיר זצ"ל אביהם של הגר"נ שליט"א ושל הגר"י זצ"ל את כתב הרבנות שלו מהעיר בחו"ל שבה כהן כרב לפני עלותו לא"י ומרן בעצמו העתיק מהנוסח וכתב עבורי כתב רבנות לשכונת אחיעזר, כך ספר לי המשב"ק רד"פ (שליט"א) ז"ל כמדומה הוא הי' השליח להביא מהגרנ"מ. וכמדומה לי שגם ספר לי שבלילה הוא הביא את כתב הרבנות מהגרנ"מ למרן וצוק"ל ובאותו הלילה השכם לפנות בוקר מרן כתב את כתב הרבנות עבורי.

אחד מראשי פא"י שגר בשכון אחיעזר ביקש לראיין אותי שאלתי את מרן אם להפגש עמו (אמרתי למרן את שמו מרן הכירו) אמר לי מרן הפגש, נפגשנו ברחוב, שאלתו הראשונה ששאלני איך תנהוג ביום "העצמות" האם תגיד הלל השבתי לו אני אנהג כמו שהרבי שלי נוהג הוא אמר לי אצלנו נוהגים כמו הרבנות הראשית אומרים הלל עזבתי אותו, כשחזרתי למרן וספרתי לו על פרטי השיחה אמר לי מרן עליו "ער איז אשלעכטער מענטש" (הוא אדם רע).

עוד אחד ממנהיגי פא"י ביקש לראיין אותי במשרד התנועה שלהם בת"א מרן אמר לי שאסע אליו, לא אביא כאן כל פרטי השיחה שמסרתי למרן ותגובת מרן רק פרט אחד אביא, המנהיג הזה שאלני אם יש לי פנקס חבר של פא"י אמרתי שלא כשספרתי על כך למרן אמר לי מרן אז עושים פנקס חבר ועל שאר דברי הטפשות שאמר שחק עליהם מרן.

(מה שמרן וצוק"ל אמר לי לעשות פנקס חבר של פא"י, לא היתה כונתו ח"ו לומר בזה שהיא מפלגה כשירה, אלא כונת קדשו שפנקס חבר לא מעלה ולא מוריד וזה לא מחייב להיות חבר במפלגה ואם דורשים לעשותו לצורך פרנסה עושים ואין איסור בדבר, ועד כמה שזכור לי הי' עובדא כזו גם עם הרב של העיירה יהוד הרב ניסן טורצין ז"ל שהי' מבאי ביתו של מרן החזו"א וצוק"ל כשמנוהו לרב ג"כ בדקו הממנים אותו מהמועצה והמפלגה איזה פנקס חבר יש לו ושם חפשו פנקס חבר של הפועל המזרחי ואמר לו מרן שיעשה פנקס חבר של הפועל המזרחי ועשה).

ואביא עוד השתדלות שמרן זצוק"ל עשה למען הרבנות שלי באחיעזר, באותו הזמן התקיימה הכנסת ס"ת לביהכ"נ של פא"י בזכרון מאיר ובקשו את מרן שישתתף, כשהס"ת עבר ע"י ביתו של מרן, מרן קרא לי מביהמ"ד שלו ואמר לי שאתלוח אליו ואלך על ידו וכך יצאנו מהבית יחד לקהל והייתי על יד מרן כל זמן ההכנסה ובתוך ביהכ"נ ולויתי את מרן הביתה. (כונת מרן נ"ע היתה להחשיבני שכל הקהל הגדול שהשתתף יראה שאני מקורבו וכך באמת נתפרסם למחרת בעתון "שערים" שמרן החזו"א הי' בהכנסת ס"ת ובא יחד עמי, והכל עשה מרן למטרת הרבנות באחיעזר).

גג. מכתב דלהלן כתב לי מו"ר (שליט"א) זצוק"ל בבחרותי בשנת תש"א שנה הראשונה שבה התחלתי ללמוד אצל כ"ק רבנו מו"ר בישיבת בית יוסף בבני ברק שהיתה חוסה בצלו של רבנו הגדול מרן בעל החזו"א זצוק"ל שהי' גר על ידה. ומאז הקשר שלי עם מורי ורבתי הגאונים והקדושים אלה זיעועכי"א.

מכתב מו"ר זצוק"ל

השורות האלה יהיו לעדה ולראי על טיבו של הבחור הנעלה והמופלג מר אברהם בהרב ר' ישראל מנחם נכד הגאון המפורסם כו' האב"ד דק"ק דיסלדורף שליט"א, איך שהבי' היקר הנ"ל הסתופף בצל ישיבתינו הקי' מתחילת קיץ הלזה ורבות שבענו עונג ממנו כי ברכה בו הן בלימודו והבנתו והן בהתמדתו המצויינה וראוי הוא להתעבד לאילנא רברבא וגפן אדרת, ולעלות מעלה מעלה כאחד מגדולי ישראל.

ומפאת בריאותו הרופפת שנחלש לע"ע מוכרח הוא להפסיק מהתמדתו ולשקוד על דבר בריאותו היי"ת יחלימהו ותקותי תאמצני כי ברצות השי"ת ימשיך בלימוד תורה"ק הלאה וללון בעומקה של הלכה והמקום ב"ה יהא בעזרו וכל המסייעים לדבר מצוה יתברכו מאלקי המערכה בכט"ס כעתירת המצפה להרמת קרן התורה ולגאולה שלמה במהרה בימינו אמן.

הק' יעקב ישראל קניבסקי

להלו הכ"י של המכתב הנ"ל.

בע"ה

The אור החיים ה'אלף אי"ק' ב'ת"ט

השולח המלאך יהיו לדבר ולראות לא שינוי של הפתח הנראה
 והוא יראה שני מקומות הדור ה' ישנו אמת נכד הגזון המעורב
 ל' המלך ב"ק המלכות שליטתו . וי"ק שהל' הנקד העל המלכות
 ככל שישמעו הן מתחילת ק"ל הלוגה זכות סבת דוע מן
 כי כירכה לו הן הלימוד והדעת והן המעשה המצוי
 לזווי הוא להחזיק אמת ודבריו אכן מודים .
 ואלו מלה מלה כחך מקצ' לי ישרו ,
 אע"פ כוונתו וכוונתו לעולם לד' גופת הוא אפי"ן
 מתחילתו ולק"ל א' בדי כוונתו ה"ה יחליטו . ונקודת מושג
 כ' כוונתו הש"ה ישיב לימוד ילודתו הלוגה ולק"ל כוונתו של
 הלכה ונמק"ל ה"ה ישיב כוונתו ואל המשיגה אדם מלכה יחזיק
 מתוך המעשה כחלם שישנו המעשה והוא מן התורה
 ולק"ל אמת כוונתו כוונתו מן ה"ה ואל המשיגה וכוונתו

החומר למכתבים ולמסמכים: חתום יעקב קניבסקי בני ברק ת"ד

